

DE NORD A SUD

Homenatge i biografia a Tortosa

Avi divendres, primer dia de tardor, es produiran a la tarda, consecutivament, dos actes culturals en honor de dos escriptors (ja desapareguts) i, també, al seu nivell, homes polítics d'aquestes terres: Manuel Pérez Bonfill (Tortosa, 1926-2018) i Artur Bladé i Desumvila (Benissanet, 1907- Barcelona, 1995). El primer, a l'Ajuntament de Tortosa (18.30 h), i el segon, a la Delegació de Cultura de la Generalitat (Palau Oliver de Boteller, 20 h), presidits ambdós per la consellera de Cultura, Laura Borràs.

Magnífica notícia. Els horaris no han coincidit, cosa que vol dir que les institucions s'han coordinat, que per alguna cosa deu ser que el cap de gabinet de la consellera sigui la periodista, compositora i cantant -acti-

vista social, en suma- Montse Castellà, que els deu fer anar a tots a còpia de dialecte tortosí, tan directe, sintètic i expeditiu.

Com que els dos establiments (Ajuntament i Delegació) són molt a prop - tres o quatre-cents metres a tot estirar - serà molt agradable veure, pels carrers medievals o vora el riu, com desfilen les diferents comitatives d'assistents i participants, sortint del primer lloc i adreçant-se al segon. Pot ser com una segona versió de la Festa del Renaixement, però en format segle XXI, que també estaria molt bé, perquè si al segle XVI hi hagués una potent noblesa tortosina, a hores d'ara, si no nobles en títols, ho intentem ser en esperit i, alhora, en instrucció.

Justament, en instrucció, destacaren

els dos homes que honorem, perquè Bladé fou mestre de minyons (com es deia a l'època) a Benissanet, durant uns cursos de la dècada dels vint, i Pérez Bonfill dedicà la seva vida laboral, ben bé quaranta anys, a professor d'Institut, a Tortosa, com a titular de Llengua i Literatura Castellana, i també Catalana, quan els temps foren més favorables.

El cas és que la mort -recent, el passat juny- de Manolo Pérez, i l'aparició, aquests dies, de la biografia de Bladé -titulada *Escriure la memòria*-, que es presenta, justament, avui, escrita per l'historiador d'Alcanar, Josep Sancho, ha motivat la felicitat inicial de agrupar aquestes dues personalitats, pràcticament formant un sol acte d'una mateixa cultura, la de l'Ebre i la catalana, que tots dos exer-

ciren en els temps heroics de la dictadura: Manolo, des del PSUC, amagant-se, com aquell que diu, per les cantonades a altes hores de la nit, i Bladé (d'ERC), de 1939 a 1961, enyorant-se com un pardal, primer des de França i, després, llargament, des de Mèxic.

I és que aquests dos homenots del sud em tenien el cor robat. Bladé, a qui vaig conèixer fa tants anys, a Benissanet mateix, era com un cavaller de la fluvialitat de l'Ebre, allà vora les sènies, badant i fumant pels camins, deixant fer al temps, però també aprofitant-lo, llegint i escrivint com si no passés. Josep Sancho, el biògraf, ha sabut resumir ben bé la complexitat del temps històric d'aquest autòr.

Pérez Bonfill, fill de la classe obrera

Xavier Garcia
escriptor

més estricta, estava amarat de la seva condició social, a la qual sempre fou fidel, fins al punt de jugar-s'hi les garrrofes -i fins i tot la vida- per defensar-la davant dels abusos continuats d'una dictadura que es venjava de les resistències populars durant la guerra. I com a poeta i prosista, professor i home de teatre, va fer una obra digníssima d'atenció cap als fets humans, socials i polítics que va haver d'experimentar.